(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

2

అందమైన వాళ్ళకి అందమైన పేర్లు ఉంటాయని ఊహించింది సీత. పఠితగా తన అనుభవంలో నవలా రచయితలంతా కథానాయకుల్ని ఉంగరాల జుత్తు, ఎత్తరి, చక్కని మీసకట్టూ గల నవయౌవనులుగా చేసి వాళ్ళ పేర్లను చక్రవర్తి అనో, రఘు అనో, వేణు అనో పెట్టడం చాలాసార్లు చూసింది. నల్లగా, బలంగా, నిండుగా ఎప్పుడూ తెల్లబట్టలు వేసుకునే సామాన్యులకి రామ్మూర్తి, వర్మ, శేషగిరిలాంటి పేర్లు ఉండడమూ తెలుసు. ఇప్పుడు ఎదురింట్లో దిగిన ఇద్దరు యువకులకీ ఈ రెండు తరహాల లక్షణాలు ఉన్నాయి. అందువల్ల గిరిజ చెప్పిన రెండు పేర్లు విన్నాక ఆ ఇద్దరిలో ఉంగరాల జుత్తు అబ్బాయి నాగరాజు అనీ, నల్లటి కుర్రాడు పాలు అని గుర్తు పట్టేసింది. తనని పలకరించిన అబ్బాయికి ఉంగరాల జుత్తు అనీ, పుస్తకాలు చదివే అభిరుచి ఉంటుందనీ అనుకుంది.

ఓ రోజు చీకటిపడే వేళ టైపు క్లాసు నుంచి ఇంటికి తిరిగి వస్తున్న సమయంలో వేప చెట్టుకిందకి వచ్చేసరికి "సిస్టర్" అని పలకరించడం వినబడి తుళ్ళిపడింది. గొంతు సుపరిచితంగా ఉంది. రోజూ ఎదుటి కిటికీలోంచి పాటలు వినిపించే గొంతు. సందేహం లేదు. ఇటు తిరిగితే నల్లగా, బొద్దుగా అతను ఇంకా నల్లగా కనిపించాడు. అటూ ఇటూ చూసింది. వీధి అంతా నిర్మానుష్యంగా ఉంది. సీతకెంతో భయం వేసింది. వాళ్ళెప్పుడైనా కనిపిస్తే చెడామడా తిట్టాలన్న ఆలోచన ఈ భయంతో మరిచిపోయింది.

"సిస్టర్" అన్నాడతను మళ్ళీ.

ఆగింది సీత.

"సిస్టర్ పుస్తకాలు ఇవ్వనన్నారుట, కానీ ఇక్కడ మాకేం తోచడంలేదు. అంతా కొత్త. దయచేసి ఏమైనా ఇస్తూ ఉండండి.

వొళ్ళు మండిపోయింది సీతకి.

"ఎందుకు? తలగడా దిండు చేసుకుని నిద్రపోవడానికా?"

అతను ఒక్క క్షణం ఆశ్చర్యంగా చూశాడు. వెంటనే ఏమీ అనలేకపోయాడు.

"ఎలకలచేత తినిపించడానికా? అట్టలూ, కాగితాలూ చింపి పడవలు చేయడానికి" ఈసారి 'సిస్టర్' అంటాడని ఊహించి గట్టిగా చెప్పింది. "నన్నలా పిలవకండి. పుస్తకాల్ని చదవడం, ఎదుటి వాళ్ళ అభిరుచుల్ని గౌరవించడం నేర్చుకోవాలని మీ మిత్రులు నాగరాజుగారికి చెప్పండి" అని ఒక్క గుక్కలో అంది.

"కాని..."

"కానీ లేదు, అర్ధణా లేదు, పాల్‌గారూ. పాటలు పాడుకునేటప్పుడు కిటికీలు మూసుకోవడం మంచిదని ఇప్పటికైనా గ్రహించడం మీ ఆరోగ్యానికి మంచిది" అంటూ గిరుక్కున తిరిగి వెళ్ళిపోబోయింది సీత.

కానీ ఇంతలో అనుకోని ఒక సంగతి జరిగిపోయింది.

"మీరు మమ్మల్ని అపార్ధం చేసుకున్నారు సీతాదేవిగారూ" అన్నాడు అతను. తనని పేరుతో పిలిచినందుకు నిర్ఘాంతపోయింది సీత. కానీ నవలల మీద తన పేరు వ్రాసుకున్న విషయం ఆ క్షణంలో ఆమెకు గుర్తుకు రాలేదు. కానీ అపార్ధం చేసుకున్నారనే అందమైన వాక్యం, అన్యాయం జరిగిపోయిన కథానాయకులు చాలాసార్లు అనగా చదివింది తను. అపార్ధం చేసుకోబడిన కథానాయకులు అంటే ఆమెకి అసహ్యం.

అందుకని "ఏం మీకు పుస్తకాలివ్వడమే కాకుండా మిమ్మల్ని అర్ధం కూడా చేసుకోవాలా?"

"అదికాదు సీతాదేవిగారూ నా పేరు పాల్ కాదు. నేను నాగరాజును" దిగ్భ్రమతో నోటమాట రాలేదు సీతకి. ఆశ్చర్యంతో కోపమంతా పటాపంచలైంది. ఒక్కొక్కప్పుడు నవలలెంత అపార్ధాల్ని సృష్టిస్తాయి. నిత్యజీవితంలో ఉంగరాల జుత్తు ఉన్న అందమైన కుర్రాళ్ళందరికీ అందమైన పేరు ఉండనక్కరలేదు.

ఆనందంలాగే, ఆశ్చర్యంకూడా ఆడదాన్ని అబలని చేస్తుంది. ఆ విషయం ఎక్కడా చదవని సీత ఓ ప్రశ్నద్వారా వ్యక్తం చేసుకుంది.

"మరి ఆయన పేరేమిటి?"

ఆ ప్రశ్నతో అమ్మాయి దర్పం కొంచెం తగ్గిందనుకున్నాడు నాగరాజు. ఈ తీరుబాటులో ఒక సిగరెట్టు తీసి వెలిగించాడు. గారడీ చూసే ప్రేక్షకురాలుగా అంతసేపూ నిలబడి ఉంది సీత.

"వాడి పేరు గోపాలరావు. గోపాలం అని పిలుస్తారు. వాడు ఉత్త ఫూలండి. మీ దగ్గర పుస్తకాలని చదివే సదవకాశాన్ని వాడే పాడు చేశాడు. వాడికి కొంచెం నిద్ర ఎక్కువ. ఎప్పుడో నేను లేనప్పుడు మీ పుస్తకాల్ని తలక్రింద పెట్టుకుని నిద్రపోయి ఉంటాడు. వాడిని క్షమించండి."

సీతకి ఆ దృష్టిలేదు "అయితే కిటికీ దగ్గర పాటలు పాడేది మీరా?"

"రేపట్నుంచీ తలుపులు మూసేసి పాడుకుంటాలెండి" అంటూ గలగలా నవ్వాడు. ఆ నవ్వు అంత చీకట్లోనూ అందంగా వినిపించింది. కనిపించింది. అంత అందంగా లేనివాళ్ళకి ఆభరణాలేవో అమరుస్తాడు భగవంతుడనుకొంది సీత.

"అయితే నేనే మిమ్మల్ని అపార్ధం చేసుకున్నానన్నమాట" అపార్ధం చేసుకున్న కథానాయికలంటే నాగరాజుకి అసహ్యం లేదు. పైగా ఆప్యాయత కూడా ఉంది. అందుకనే ఇమోషనల్‌గా "అయితే పుస్తకాలు పంపిస్తారా?"

"రేపు గిరిజను పంపించండి" అనేసి వచ్చేసింది. ఓడిపోయిన ఖైదీ బేషరతుగా లొంగిపోయినట్టు.

తాను చేసిన పొరపాటుని ఆమె అంత అందంగా ఒప్పుకున్నందుకు ముగ్ధుడై నాగరాజు సిగరెట్టు చేతిని కాల్చేవరకూ అలాగే నిలబడిపోయాడు.

నిజానికి పుస్తకాలు చదవాలన్న ఆకాంక్ష తప్ప మరొక దృష్టి నాగరాజుకి లేదు. నిజంగా పుస్తకాలు చదివే ఆసక్తే ఆ రోజు సీతని వేపచెట్టు క్రింద ఆపుచేయించింది. అయితే గోపాలానికి సీతమీద గల ఆసక్తే పుస్తకాల్ని అలా పాడుచేయించింది. స్త్రీలో కోపాన్ని, ఉదాసీనతని కలిగించినవాడు ఆమె దృక్పథంలో ఎక్కువకాలం నిలుస్తాడనీ, ఆ కోపాన్నీ, దరిమిలా ప్రేమగా పరిణమింపజేసుకోగలిగితే ప్రేమ కూడా హృదయంలో ఎక్కువ కాలం నిలువగలదనీ గోపాలం ఒక సిద్ధాంతాన్ని సిద్ధం చేసుకున్నాడు. అతనిది కాలేజీలో ఫిజిక్స్ గ్రూపు.

ఆ పద్ధతి ప్రకారం నాగరాజు పుస్తకాలు చదవని సందర్భంలో వాటిని తలకింద పెట్టుకుని నిద్రపోయాడు. ఉత్త పుణ్యానికి అట్టనీ, పది కాగితాల్ని చింపి కాఫీ పెట్టుకు తాగాడు. కాఫీ పొడిని పుస్తకం అంతటా జల్లాడు. సిగరెట్టుతో రెండు కొసలు కాల్చాడు. రాత్రి వాకిట్లో మరచిపోతే ఎలుకలూ అతని ఉద్దేశాన్ని బలపరిచి, మరో రెండు కాగితాల్ని కొరికి రుచి చూసి పోయాయి. ఈ పనికి ఫలితంగా ఎప్పుడో ఆ అమ్మాయిని ఎదుర్కోవలసి వస్తుందనీ, ఆ రోజు ఇద్దరి మధ్యా ఆకర్షణకి అంకురార్పణ జరుగుతుందనీ ఆశగా ఎదురు చూస్తున్నాడు గోపాలం.

ఇలాంటి చిన్న మెలికలు పెట్టి, చాలా ఘనమైన ఫలితాన్ని సాధించడం అతనికి వంశపారంపర్యంగా వచ్చింది. అతని తాత వ్యాఘావధానులుగారు వైస్రాయి పాలించే రోజుల్లో ఒక దొరగారి పి.ఏ.గా పనిచేసి, తెలుగు భాషకు తప్పుడు ఇంగ్లీషు వాఖ్యలు చేసి చాలా డబ్బు ఆర్జించారు. వాళ్ళ నాన్నగారు రమాపతిరావుగారు మొదట్లో ప్రాక్టీసు పెట్టి, కీర్తినీ, డబ్బునీ ఆర్జింపచూశారు. న్యాయాన్ని నాలుగు పాదాల నడిపించడమే తమ ధ్యేయమని, అందుకు సాక్ష్యంగా మహాత్మాగాంధీ, అబ్రహాం లింకన్ ప్రభృతుల పటాల్ని ఆఫీసు గదినిండా తగిలించి క్లయింట్లకు సుదీర్ఘమైన ఉపన్యాసాలిచ్చేవారు. అంత ధాటిగా ఆయన కోర్టులో మాట్లాడలేడని గ్రహించిన తెలివైన క్లయింట్లు కొందరు రావడం మానేశారు. అప్పట్నుంచి దొంగ సారా కేసులు, పొలాల తగాదాలు, తప్పుడు తనఖాలులాంటి కేసులు చాలా తగిలేవి. ఆ సందర్భంలో ఆయన గ్రహించిన సత్యాలు చాలా ఉన్నాయి. లాయరుగా వాళ్ళ సమస్యల్ని సృష్టించడం చాలా లాభసాటి వ్యవహారమని గ్రహించారు. మహారణ్యంలో అశోక వృక్షంగా బ్రతకడం కంటే, చెట్లు ఏమీలేనిచోట ఆముదం చెట్లు కావడం మంచిదనుకున్నాడు. చదువుకున్న వారిపట్ల చదువులేని వారికున్న గౌరవాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవడం మేలని గ్రహించారు. దీపముండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకోవలసిన రీతిన, వెంటనే ఆయన లాయరు ప్రాక్టీసుకి స్వస్తి చెప్పారు. నల్లకోటు సెకెండ్ హ్యాండ్ బజారులో అమ్మించేసి ఖద్దరు తాను ఒకటి తెప్పించారు. తన దగ్గరికి వచ్చే కార్మిక క్లయింట్లతో ఉద్రిక్త కంఠంతో ఇలా అన్నారు. "రాను రాను మీ సమస్యలు పెరిగిపోతున్నట్లు నాకనిపిస్తోంది. మీ కష్టాలు తీర్చే నాధుడు కనబడడం లేదు. వీటిని చూస్తుంటే నా హృదయం ద్రవించిపోతుంది. ఈ మాటల్ని కొందరు దేశనాయకుల ఉపన్యాసాల్ని చదివి గ్రహించారాయన. అందువల్ల వచ్చిన సమస్యల్ని కోర్టులో పరిష్కరించడం కంటే మీతోనే ఉంటూ సమస్యల్ని తలయెత్తకుండానే చేయాలని సంకల్పించాను. అందుకు మీ చేయూత కావాలి."

కార్మికులు ఉప్పొంగిపోయారు. కృతజ్ఞతతో వాళ్ళు కళ్ళు చెమర్చాయి. అందరూ యేక కంఠంతో ఆయనకు జేకొట్టారు. వాళ్ళ నిజాయితీ చూసి ఒక్క క్షణం రమాపతిరావు గుండె వణికితేనేంగాక, మళ్ళీ తట్టుకుని చిరునవ్వు చిందించారు. ఆయనకు కార్మిక నాయకత్వం వచ్చింది. జీవితం మూడుపువ్వులూ, ఆరుకాయలూ అయింది. ఢిల్లీలో మంత్రితో మాట్లాడవలసిన సమస్యనొకదాన్ని సిద్ధం చేశారు. వెంటనే విమానంలో ఢిల్లీ ఎగిరిపోయారు. వాళ్ళ పెద్దబ్బాయి సీటుకి హైదరాబాద్ వెళ్ళవలసి వస్తే కార్మిక మంత్రితో మాట్లాడవలసిన ఒక టుమ్రీ సమస్యని సిద్ధం చేసి దాని పరిష్కారార్థం

ఆయన హైదరాబాద్ వెళ్ళారు. కార్మికులకు వచ్చేవన్నీ సత్వర సమస్యలే కనక, ఆయన రైళ్ళలో ప్రయాణం మానుకున్నారు. ఆయన తన ఆరోగ్యం మంచిదికాదని, కార్మిక సంఘాన్ని ఒప్పించి ఒక అందమైన బంగళాలో ఉంటున్నారు.

కానీ, ఉన్నట్టుండి ఒకసారి బెంగుళూరు కార్మిక మహాసభకి వెళ్ళి పధ్నాలుగువందల ఖర్చు చూపించి, పెళ్ళానికి రవ్వల దుద్దులు చేయించాడని పొక్కింది. కొందరు కార్మికులు ఏకమై రాత్రికి రాత్రి ఆయన్ని చితక్కొట్టారు. ఒక కాలికి సింపుల్ ఫ్రాక్చర్, నడుం ఎముక పట్టు తప్పడం ఇలాంటివి జరిగాయి. ఇది మర్నాడు మిగతా కార్మికులందరికీ తెలిసి, ఈ చర్యకు కారణమైన వాళ్ళని క్షమించమని ప్రాధేయపడ్డారు. నాయకత్వం వహించే వాళ్ళకి ఈ కష్టాలు తప్పవు. నిజాన్ని గ్రహించలేని అజ్ఞానంలో ఏదో చేశారు. వారి తృప్తి కోసమైనా నేను పధ్నాలుగువందలూ చేతినుంచి పెట్టుకుంటాను అన్నారు. కార్మికులంతా ఒక్కుమ్మడిగా ఆయన ఆయన కాళ్ళమీద పడి, వారలా ఖర్చు చేయడానికి వీల్లేదని ప్రాధేయపడ్డారు. పైగా ఆయనకైన వైద్యం ఖర్చులన్నీ సంఘమే భరిస్తుందన్నారు. అంతా సద్దుమణిగాక తనను కొట్టిన వాళ్ళందరి ఉద్యోగాలూ కంపెనీ యజమానులు తీసేసే కట్టుదిట్టాలను చేయించారు రమాపతిరావుగారు.

తండ్రి కిటుకులన్నీ ఆ అంశను పుట్టిన గోపాలానికి తెలుసు. ఒక పదేళ్ళపాటు నాన్న చేసే పనులన్నీ క్షుణ్ణంగా వంటపట్టించుకున్నాడు గోపాలం. ఏ క్షణాన ఎటువంటి మాటలు చెప్పాలో, ఏ పనికి ఏ అబద్ధం సరిగా అతుకుతుందో అన్నీ గ్రహించాడు. గ్రహించి వాటిని తండ్రి మీదే ప్రయోగించడం ప్రారంభించాడు. కార్మికుల పేరిట భారీ యెత్తున తండ్రి చేసే 'బ్లాక్‌మెయిల్‌ని కొడుకు ఇంట్లోనే సంసారపక్షంగా తన ప్రయోజనాలకు చేసేవాడు. ఈ కిటుకు బయటివాళ్ళకి తెలిసిపోతే తన పని ఏమవుతుందో ఆలోచించమని రమాపతిరావుగారితో అన్నప్పుడల్లా తన కొడుకులో కూడా తన విజ్ఞానం మొలకెత్తినందుకు ఆయన సంతోషించి నవ్వుకునేవారు. కొడుకు ఆగడం ఎక్కువై, చికాకు కలిగి బియ్యే చదువుకి హైదరాబాద్ పంపించడం మంచిదని ఆయన నిర్ణయానికి వచ్చారు. వచ్చి, జూలైలో కాలేజీలు తెరవగానే పట్నం చదువుకి అన్ని ఏర్పాట్లు చేశారు. కొత్తగా హైదరాబాద్‌లో బిస్కెట్ల కంపెనీ బ్రాంచి ప్రారంభించనున్న మంగపతిరావుగారిని ఈ విషయమై సంప్రదించారు.

"ఎందుకండీ మా అబ్బాయి నాగరాజు అక్కడికి వెళ్తున్నాడు. అతనితో పంపించండి. ఇద్దరూ ఒక్కచోటే ఉండవచ్చు" అన్నాడు రమాపతి. ఆయన చేత అలా అనిపించాలనే రమాపతిరావుగారు విషయం కదిపారు. అప్పుడిక ఓ శుభముహూర్తాన పెట్టె, బెడ్డింగుతో గోపాలాన్ని బిస్కెట్ల కంపెనీ కారెక్కించి హాయిగా నిట్టూర్చారు ఇన్నాళ్ళకి ఇంట గెలిచినందుకు.

గోపాలం కంటే నాగరాజు రెండేళ్ళు పెద్ద. అతను మంగపతిరావుగారి వరపుత్రుడు. ముప్పై అయిదేళ్ళ క్రితం మంగపతిరావుగారిని తెలిసిన వాళ్ళు ఆయన్నివాళ చూస్తే అతనేనా యీయన' అని ముక్కు మీద వేలేసుకుంటారు. అప్పుడు హవానా సిగార్స్ పీలుస్తూ సన్నటి మీసాలను దువ్వుతూ, బ్రేస్‌లెట్స్ సూట్ వేసుకుని ఠీవిగా ఉండేవారు. ఇవాళ మంగపతిరావుగారు దైవభక్తులు, పంచె, సిల్కు లాల్చీ, పైన ఉత్తరీయం, ముక్కుపొడుం డబ్బాతో ఇప్పుడూ ఠీవిగా కనిపిస్తారు. పెళ్ళికాకముందు శ్రీకాకుళం దగ్గర అడవులకి వేటకి వెళ్తూండేవారు. అడవికి వెళ్ళినప్పుడు జంతువుల్నీ, పట్నంలో ఉన్నప్పుడు అమ్మాయిల్నీ వేటాడడం ఆయనకి సరదాలు. ఆయన నడుస్తూంటే అల్లంత దూరం నుంచే ఆలంపూర్ లవండర్ వాసన వేసేది. అందరి జీవితాలకీ ఆశయాలు ఉండవలసిన అవసరంలేదనీ, కనీసం ఉన్నా వాటిని ఎప్పటికప్పుడు మార్చుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉండాలనీ, ఆశయాలు ఆస్తిపరుల హక్కులనీ ఆయన తన దగ్గరకు వచ్చిన అమ్మాయిలతో

అంటూండేవారు. ఆ నిరంకుశత్వం ఆయనకు వారసత్వంగా సంక్రమించిన ఆస్తి. సుఖాన్ని, అమ్మాయిల్ని, తాగుడునీ డబ్బుతో కొనుక్కోవచ్చుననుకుంటూ అలా ఒక అయిదారేళ్ళు బ్రతికాక, కొనుక్కోకపోయినా సంక్రమించేది మరొకటి ఉందని ఆయనకి అర్థమైంది. దానిపేరు దుఃఖమని గుర్తుపట్టారాయన.

ఓసారి వేటకి వెళ్ళినప్పుడు వద్దంటున్నా వినకుండా, తుపాకీ పట్టుకుని బయటికి వచ్చారట. ఒక ఎలుగును కొట్టబోతే అది తూటా తప్పించుకుని మీదపడి రక్కింది. జబ్బ జబ్బంతా ప్రిదిలిపోయింది. అప్పటినుంచి రెండు నెలలు మంచం మీద ఉన్నారు. ఈ ఆనందంలో మృత్యువు కూడా ఉన్నదని అప్పుడు తెలిసింది.

సంవత్సరం క్రితం తనతో గడిపిన అమ్మాయి హఠాత్తుగా ఓసారి ఎక్కణ్ణుంచో ఒక పసిపాపతో ఊడిపడి, ‘అతనే తండ్రి‘ అంటూ యాగీ చేసింది. నలుగురిలో నానాగొడవ చేసి బంగలా ముందు ఏడుపులూ, పెడబొబ్బలూ సాగించింది. డబ్బూ, అధికారం చూపించి దాన్ని విడిపించుకునేసరికి మంగపతి తండ్రిగారి తలప్రాణం తోకకు వచ్చింది. డబ్బుతో పోగయే ఆనందంలో ఇంత జుగుప్స ఉన్నదని అప్పుడు అర్థమయింది. మరోసారి తప్పతాగి వచ్చి అర్థరాత్రి కారు తీసుకుని అమ్మాయిల వేటకి బయలుదేరారు మంగపతిగారు. డ్రైవరు వస్తానంటే తిట్టి అవతలకి పొమ్మన్నారు. ఆ రోజు హోరున వర్షం. వర్షంలో తడిసి ముద్దవుతూ, దారీ తెన్నూ తెలీక, ఎక్కడో కారాపి, ఏదో ఇంటి తలుపు కొట్టారు. ఎంతకీ తలుపు తెరుచుకోకపోతే బాదారు. కేకలు వేశారు. బండబూతులు తిట్టారు. అప్పుడా అమ్మాయి బయటికి రాలేదు కానీ, పదిమంది బయటికి వచ్చి చావబాదారు. మంగపతి ఎక్కడున్నాడోనని పనివాళ్ళు వెదుక్కుంటూ వచ్చి ఊరికి అయిదుమైళ్ళ అవతల లంబాడీల గుడిసెల దగ్గర తల పగిలి కారులో పడివున్న అతన్ని చూశారు. అప్పుడప్పుడే తనికి తెలివి వస్తోంది. పనివాళ్ళని చూసి, రాత్రి కారు ప్రమాదం జరిగిందనీ, ఆ విషయం ఎవరికీ చెప్పవద్దనీ చెప్పి ఇంటికి తిరిగి వచ్చారు. త్రాగుడు వల్ల తన్మయత్వమేకాక తన్నులు కూడా లభిస్తాయని అప్పుడు అర్థం చేసుకున్నారు.

ఇదంతా చూశాక ఇక కొడుకుని అలా వదిలేయడం మంచిదికాదని మంగపతిగారి తండ్రి నిశ్చయించుకున్నారు. వెంటనే, ఒక అమ్మాయిని ముడిపెట్టేశారు. ఇటువంటి సకలగుణాభిరాముడికి కట్టబెట్టడం వల్ల చిలకలాంటి ఆ పిల్ల జీవితం నట్టేటా ముంచినట్టేనని కొందరు అనుకున్నారు. కానీ అలా జరగలేదు. మంగపతిరావుగారికి పెళ్ళి చాలా గొప్ప సత్యాన్ని తెలిపింది. అడవిలో తెలియని జంతువును వేటాడడంలో ఉన్న ఆనందంలాంటిది ఇంటిలోనే అనుభవించారాయన. డబ్బుమీది ఆశతో, భయం భయంగా పరుపుమీద ఒరిగే అమ్మాయిలు ఇచ్చే ఆనందంకన్నా ప్రేమతో ఆహ్వానించే భార్య ఒడిలో ఆనందమూ, అనురాగమూ లభిస్తాయని అర్థమైంది. దీనివల్ల కోర్టు ఇబ్బందుల్లేవు.

త్రాగుడు వల్ల లభించే మత్తుకన్నా భార్య కళ్ళల్లో, కౌగిట్లో లభించే మత్తు విలువైందనీ, సుఖాన్నిచ్చేదనీ తెలిసింది. చాలా గజిబిజిగా ఇరుకుగా వేగంగా సాగిపోయే మంగపతిగారి జీవితం విశ్రాంతిగా, అందంగా, ప్రశాంతంగా గడవడం ప్రారంభించింది. ఆ మార్పు మనస్సును ఆకట్టింది. ఇలా ఆరేళ్ళు నిర్విఘ్నంగా సాగిపోయాయి. ఈలోగా తండ్రిపోవడం, ఆస్తి చేతికి రావడం జరిగాయి. ఆస్తితో బాధ్యతలు వచ్చాయి. కాలం గడుస్తున్న కొద్దీ మరొక విచారం ఏర్పడింది. పిల్లలు లేరన్న అసంతృప్తి, అందుకై ఆయన పూజలూ, పునస్కారాలూ, జపాలు, హోమాలు అన్నీ ఆనవాయితీగా చేసుకుపోయారు. ఇదిగో ఈ సందర్భంలోనే ఒకరోజు ఒక స్వాముల వారు వచ్చి బిడ్డలు కలగడానికి ఒక చక్రం ఏదో రాసి ఇచ్చి, ప్రతీవారం పూజలు జరపాలన్నారు. అయిదారుమంది బ్రాహ్మణులకు భోజనం పెట్టాలన్నాడు. మంగపతిరావు

దంపతులు అన్నీ భక్తిశ్రద్ధలతో విన్నారు. పూజలు జరుగుతున్నాయి. సాధువు వెళ్ళిపోయాడు. కానీ ఆయన ధర్మమా అంటూ పదిమంది ప్రతీవారం భోజనం చేసి వెళ్తున్నారు.

కోరిక విశృంఖలత్వానికి ఒకప్పుడు అలవాటుపడిన మంగపతిరావుగారు ఒక కోరికకు బందీ అయిపోయారు. కొన్ని నియమాల చట్రంలో బిగుసుకుపోయారు. ఏమైతేనేం? మూడు నెలలు తిరగకుండానే భార్య లక్ష్మికి నెలతప్పింది. ఇక మంగపతిరావుగారి ఆనందానికి అవధిలేదు. అక్కడినుండీ పూజలు ఒకటికి రెండింతలు చేశారు. దైవభక్తి పెరిగిపోయింది. దేవాలయాలకి, ఆశ్రమాలకి విరాళాలు పంపించారు. మరో సంవత్సరానికి ఆ సాధువు ఆ ప్రాంతాలకి వచ్చేసరికి పండంటి అబ్బాయి ఆశీర్వదించమని తీసుకెళ్ళారు మంగపతిరావుగారు. ఆ సాధువు నాగేంద్రస్వాములవారు. అందువల్ల అబ్బాయ్‌కి నాగరాజు అని నామకరణం చేశారు. తనలో ఏమీలేదని, ఒకరిపై ఆయనకి కుదిరిన ఏకాగ్రతే ఆ వరాన్ని ప్రసాదించిందనీ ఆ ఏకాగ్రతకి మరోపేరు భగవంతుడనీ నాగేంద్రస్వాములు చిరునవ్వుతో ఉపదేశం చేసి వెళ్ళిపోయారు.

లేకలేకపుట్టిన పిల్లలు, పండితపుత్రులు, డబ్బున్నవారి అబ్బాయిలూ ఒక్కలాగా తయారవుతారన్న అపవాదుని నాగరాజు పోగొట్టాడు. అందుక్కారణం మంగపతిగారే. ఓడిపోయిన తండ్రి ఉండడం కొడుక్కి ఒక విధంగా లాభమై ఆయన నిరూపించాడు.

తను చిన్నతనంలో చేసిన చెడుగులన్నీ గుర్తుంచుకుని వాటికి కారణమైన వాటినన్నింటిని కొడుక్కి దూరంగా ఉంచాడు. తెలుగు బడులకు పంపిస్తే చదువు వంటబట్టకపోగా బడిపంతుళ్ళ బద్ధకమంతా అంటుతుందని చిన్నప్పట్నుంచీ థియేసాఫికల్ స్కూల్‌లో కొడుకుని చేర్పించారు మంగపతిరావుగారు. ఇంటిదగ్గర ఇద్దరు లేడీ టీచర్ల ప్రైవేటు ఏర్పాటు సత్ప్రవర్తనా, నీతి, నిజాయితీ, సంప్రదాయాన్ని గౌరవించడం, వీటి మీద క్షుణ్ణమైన అభిప్రాయాలు ఏర్పడ్డాయి. అబ్బాయిని వ్యాపారపద్ధతులు నేర్చుకోవడానికి స్విట్జర్లాండు పంపించినప్పుడు తల్లిదండ్రులకు పాదాభివందనం చేసి బయలుదేరిన కొడుకు, ఎనిమిది నెలలకు తిరిగిరాగానే తండ్రిని అమాంతం కౌగలించుకుని, తల్లి నుదిటిమీద ముద్దు పెట్టుకోబోతే నిర్ఘాంతపోయారు.

నాగరాజు ఇలా ప్రవర్తించడానికి కారణం ఉంది. తన దేశంలో మంచి అలవాట్లు అనుకున్నవన్నీ స్విట్జర్లాండులో నవ్వు పుట్టించేవిగా, అనాగరికంగా కనిపించాయి. ఓసారి తనతోపాటు కాలేజీలో చదువుకున్న నేస్తురాలితో షికారుకి బయలుదేరాడు. ఆ అమ్మాయి పేరు కెరోలినా. విపరీతంగా చలిగా ఉంది. కోటు మెడ దగ్గరకి లాక్కున్నా చలి ఆగడం లేదు. కెరోలినా కూడా అలాగే బాధపడుతున్నట్టు గ్రహించాడు. ఆ బాధను అతనికి స్పష్టంగా వ్యక్తతం చేయడానికి అన్నివిధాలా ప్రయత్నిస్తోంది. "నాకూ చలివేస్తోంది చూశావా? నాకు సహాయం చెయ్యవా?" అన్న భాష ఆమె కళ్ళలో తెలుస్తోంది. తెల్లని సాయంకాలపు ఆకాశం బూడిదరంగు రూపం దాల్చింది. చలిగాలులు ఎదురు తిరిగాయి. మాటలకి దూరమయే పెదవులు గాలికి భయపడి దగ్గరవుతున్నాయి. ఆ అమ్మాయి ఉన్నట్టుండి నాగరాజు భుజం చుట్టూ చెయ్యి వేస్తే, భయపడి దూరంగా జరిగాడు. ఆమె అతన్ని ఆశ్చర్యంగా చూసింది. కొంతదూరం నడిచాక సన్నగా తుంపర్లు ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ వాతావరణం నాగరాజుకి కొత్త. కెరోలినాకు ఈ వాతావరణం కొత్తకాదుకానీ, ఈ వాతావరణంలో ఇలాంటి వ్యక్తితో రావడం కొత్తగా ఉంది. ఒక్కసారి చల్లటి జల్లు భుజాన్ని కొట్టుకోగానే భయంతో కెవ్వున అరిచి నాగరాజు చేతిని నడుం చుట్టూ తిప్పుకుంది. నాగరాజుకి యేం చెయ్యాలో తోచలేదు. "క్షమించండి" అంటూ గొణిగి మెల్లగా ఆ చల్లటి చేతిని వదిలించుకున్నాడు. నిర్ఘాంతపోయి అతని ముఖంలోకి చూసింది.

అప్పట్నుంచి ఇద్దరి మధ్యా సంభాషణ చల్లబడింది. ఇద్దరూ బస్సుకోసం స్టాపు దగ్గర కూర్చున్నారు. ఆ అమ్మాయి తన మీద కన్నువేసిందని తాను చాలా ధనవంతుడనీ విదేశాల్లో ఉన్నాడన్న ఆలోచన ఆమెను ప్రేరేపిస్తున్నదనీ అతను తలపోశాడు. ఆ చలిలో వెచ్చని కోరికలేమీ కదలడంలేదు. రెండు స్వెట్టర్లు, ఉలెన్ కోటు కింద మనస్సు ఏ మూలో నిద్రపోయింది. ముద్దుపెట్టుకుందామన్న పెదవులు చలికి కొయ్యముక్కల్లా ఉన్నాయి. జేగురు రంగు ఉలెన్ మఫ్లర్ మధ్య కెరొలినా ముఖం ఆపిల్ పండులాగా ఉంది. క్షణాలు గడుస్తున్నకొద్దీ చలి మరీ తెలుస్తోంది. దగ్గరగా జరిగి ముడుచుకు కూర్చోవాలని ప్రయత్నిస్తోంది కెరోలినా. నాగరాజు శరీరం వేడెక్కుతోంది. కానీ ఇరవై యేళ్ళు నేర్చుకున్న సంప్రదాయం మీద గౌరవం అతన్ని చలిలాగా మెదడుని నొక్కిపెడుతోంది. దూరంగా జరిగిపోయాడు.

"ఐయామ్ సారీ, నాకలాంటి ఆలోచనలేదు" అన్నాడు.

ఆమె బాణం దెబ్బతిన్న లేడిలాగా చూసింది. సురక్షితంగా ఉన్న పూతోటలో తుపాకీ పేల్చిన హంతకుణ్ణి చూసినట్టు అతన్ని అసహ్యించుకుంది.

"మా దేశంలో భార్యని తప్ప ఇంకో అమ్మాయిని ముట్టుకోం. అది మా సాంప్రదాయం" అని నెమ్మదిగా చెప్పినా, ఆ మాటల వెనుక చెప్పరాని గర్వం తొణికిసలాడింది.

ఆ మాటలకి బుసకొట్టిన త్రాచులాగా లేచింది కెరోలినా. "చలిలో వణికిపోతున్న చెల్లెలికి వెచ్చదనం కలిగించవా? భర్తలేని వాళ్ళంతా మీ దేశంలో మగాడి సహాయం పొందడానికి అనర్హులా? చలిలో వణికే అమ్మాయికి నడుంచుట్టూ చెయ్యివేసి రక్షణ కలిగించినంత మాత్రాన ఆమెని ప్రేమించినట్టవుతుందా? ఈ దేశంలో ఎవరయినా సరే అంతా కూడగట్టుకుని నడుస్తారు. నువ్వు నన్ను అవమానించావు" అంటూ యేవేవో అనడం మొదలుపెట్టింది.

నాగరాజుకి తలతిరిగిపోయింది. చేసే ఉపకారానికి, కలిగే ఉద్రాకాలకి సంబంధం ఉండవలసిన అవసరంలేదని అప్పుడనిపించింది. అదేగాక ఈ నీతి నియమాలుకూడా ఆ దేశంలో పరిస్థితుల్ని, వాతావరణాన్ని అనుసరించి మారుతుంటాయేమో? భుజం చుట్టూ చెయ్యి వేసిన అమ్మాయి భార్యే ఎందుకు కావాలి?

ఆ రోజునుంచి చాలామంది అమ్మాయిలతో చాలా వెచ్చటి సాయంకాలాలు గడిపాడు నాగరాజు. మళ్ళీ ఇలాంటి పొరపాటు చెయ్యలేదు. "రోమ్‌లో ఉన్నప్పుడు రోమన్‌గానే బ్రతుకు" అన్నమాటని అక్షరాలా అమలు జరిపాడు.

అందువల్ల మళ్ళీ భారతదేశానికి తిరిగివచ్చే సమయానికి సంప్రదాయాన్ని గౌరవించడమే కాకుండా అవసరాన్ని బట్టి పరిస్థితుల్ని బట్టి ఒక మధ్యేమార్గం ఎంచుకోవాలని కూడా నేర్చుకున్నాడు నాగరాజు. శ్రమించి జీవితం సాగించాలనే దీక్షనూ, మన దేశంలో నిరాడంబరతనూ, సహజ సౌందర్యాన్ని, తృప్తిని జోడించి ఒక సమన్వయాన్ని తనకు తానే ఏర్పరచుకున్నాడు. మొత్తం మీద మంగపతిగారు తన కొడుకు గురించి ఆశించినవన్నీ కార్యరూపం దాల్చాయి.

కానీ ఈ చదువులో, ఈ పెరుగుదలలో ఒక్క అన్యాయం జరిగిపోయింది. నాగరాజుకి చాలా సంవత్సరాల వరకూ తెలుగు భాష దూరమైపోయింది. ఇరవైనాలుగో ఏట మొట్టమొదటిసారిగా చిన్న చిన్న తెలుగు పుస్తకాలు చదవడం అలవాటు చేసుకున్నాడు. చదువు సాగినకొద్దీ సమకాలీన సాంఘిక వ్యవస్థలో మానవుడు పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మార్పులు చెందుతూనే తన అభివృద్ధికి కృషి చేయడం అతనికి అపూర్వంగా కనిపించింది.

పోరాటానికి తలవొగ్గుతూనే పోరాటాన్ని ఎదుర్కోనడానికి కావలసిన బలాన్ని కూడా అప్పటికప్పుడు కూడదీసుకునే శక్తి, కూడదీసుకోవాలన్న ప్రయత్నం మన సాహిత్యంలో అతనికి ద్యోతకమైంది. ఆవిధంగా అతనికి తెలుగు పుస్తకాల మీద్ అలాసక్తి పెరిగింది.

అవేకాక, సీత దగ్గర్నుంచి తీసుకునే పుస్తకాలలో మరొక వింత కనిపించింది నాగరాజుకి. సీత కొనుక్కున్న పుస్తకాలన్నీ ఏరికోరి ఎన్నిక చేసినవి. ఆ నవలల్లో కనిపించే స్త్రీలు దాదాపు అందరూ సీతలాగా కనిపించడం నాగరాజుకి ఆశ్చర్యం కలిగించింది. అందం, అమాయకత్వం, నిండుదనం, పెద్దబొట్టు, సిగ్గు యివన్నీ సీతలో కూడా ప్రతిఫలించాయి. నవలని చదువుతూ, ఎప్పుడైనా కిటికీ దగ్గర్నుంచి బయటికి చూసినప్పుడు సీత కనిపిస్తే ఆ కథానాయికే అలా కదిలి నడిచినట్టుండేది. ఆ నవల ప్రభావం వల్ల ఆమె మారిందో, ఆమె అటువంటి స్వభావం కలది కనక ఆ నవలల్ని చదువుతున్నదో అర్థంకాలేదు నాగరాజుకి. ఏమైనా నవలల వల్ల సీత, సీతవల్ల నవలలూ అతనిలో చెప్పలేని ఆసక్తిని కలిగించాయి. అయితే దానికి 'ప్రేమ' అనే ముద్ర మాత్రం వేసుకోలేదు నాగరాజు.

(కొనసాగింపు వచ్చే నెలలో)

Post your comments